

Proiect finanțat de Uniunea
Europeană

PROMOVAREA ACTIVITĂȚII POLIȚIEI BAZATĂ PE DREPTURILE OMULUI ÎN REPUBLICA MOLDOVA 2018-2021

Proiect co-finanțat și implementat
de Fundația Soros-Moldova

Termeni de referință pentru selectarea unui expert național, reprezentant a mediului academic și/sau al organizațiilor societății civile, care va participa la evaluarea normelor și practicilor ce guvernează interacțiunea procesuală dintre ofițerii de urmărire penală și procurori.

Fundația Soros-Moldova (FSM) este o organizație neguvernamentală, nonprofit și apolitică, care are ca scop promovarea valorilor societății deschise în Moldova. Programul Justiție și Drepturile Omului al FSM promovează reforme juridice încurajate de necesitatea protecției drepturilor omului, a responsabilizării judiciare, incluziunii sociale și buneii guvernări.

Context

Dreptul la libertate și siguranță, în sensul art. 5 al Convenției Europene a Drepturilor Omului (CEDO), cât și art. 9 al Pactului Organizației Națiunilor Unite (ONU) privind drepturile civile și politice este recunoscut oricărei persoane. Jurisprudența CtEDO pe marginea art. 5 CEDO în cauzele moldovenești, demonstrează că cele mai multe probleme sistemice în justiția penală, care duc la încălcarea repetată a articolului 5 din CEDO, țin de etapa prejudiciară a procesului penal. Mai mult decât atât, aceste condamnări semnalează faptul că încălcările poartă un caracter sistemic și, de aceea, este necesară întreprinderea măsurilor de remediere a erorilor de procedură și a practicilor instituționale precare. Studiul efectuat de FSM în 2015, intitulat „Drepturile bănușilor aflați în detenția poliției” a relevat faptul că termenul de până la 72 ore a reținerii inițiale a bănușilor reglementat de Constituția și Codul de procedură penală a Republicii Moldova este unul din cele mai extinse din Europa. Cercetarea dată a mai constatat că situațiile în care termenul reținerii este depășit sunt o practică frecventă în activitatea poliției. Astfel, termenul de reținere trebuie să includă intervalul de timp înăuntrul căruia se efectuează măsuri procesuale imediat după întocmirea actului procesual de reținere, atunci când libertatea de mișcare a persoanei este efectiv limitată de asemenea măsuri care de fapt reprezintă privarea de libertate. Totuși, toți actorii din sistemul de justiție penală implicați în procesul de inițiere a unei cauze penale invocă faptul că acest termen nu este suficient pentru efectuarea tuturor acțiunilor de urmărire penală necesare din cauza birocrăției excesive ce ține de interacțiunea dintre poliție și organele procuraturii.

Pentru a continua susținerea eforturilor întreprinse de MAI și IGP de reformare a sistemului de poliție și susținerea implementării Strategiei de reformare instituțională menționate, FSM implementează proiectul finanțat de Uniunea Europeană, - „Promovarea Activităților Poliției bazată pe Drepturile Omului în Republica Moldova”. Scopul general al proiectului este promovarea drepturilor omului în activitatea polițienească. În acest sens, proiectul își propune să efectueze o evaluare a necesităților de ordin procesual și instituțional care vizează relația dintre poliție și procuratură pe parcursul perioadei de reținere. În cele din urmă, concluziile și recomandările studiului de evaluare urmează să devină o foaie de parcurs instituțională pentru organele de urmărire penală într-un proces de modificare și ajustare a unor prevederi din Codul de procedură penală și alte legi relevante.

Obiectiv specific

În cadrul implementării proiectului sus-menționat, Departamentul Justiție și Drepturile Omului (DJDO) al FSM, va crea un Grup de Lucru inter-instituțional, format din **cinci consultanți naționali** (doi reprezentanți din cadrul MAI/IGP, doi reprezentanți a Procuraturii Generale (PG) și un reprezentant a mediului academic de specialitate și/sau al organizațiilor societății civile) pentru efectuarea studiului de evaluare a necesităților privind interacțiunea dintre ofițerii de urmărire penală și procurori, precum și impactul acestei interacțiuni asupra drepturilor omului la etapa reținerii.

În urma concursului DJDO va selecta un expert, reprezentant al societății civile/mediului academic de specialitate pentru a face parte din Grupul de Lucru și a contribui la elaborarea studiului de evaluare a necesităților privind interacțiunea dintre ofițerii de urmărire penală și procurori, precum și impactul acestei interacțiuni asupra drepturilor omului la etapa reținerii și a foii de parcurs.

Activități specifice

În scopul realizării obiectivului propus, consultantul național – reprezentant al societății civile/mediului academic de specialitate, în coordonare cu consultanții naționali din instituțiile vizate, vor întreprinde următoarele activități specifice:

- Cercetarea cadrului legislativ, normativ și instituțional din Republica Moldova ce reglementează mecanismul existent, interacțiunea dintre ofițerii de urmărire penală și procurori, precum și impactul acestei interacțiuni asupra drepturilor omului la etapa reținerii. Cercetarea, de asemenea va cuprinde, dar nu se va limita la identificarea și examinarea concluziilor rapoartelor elaborate de instituții internaționale și naționale, analizelor, a generalizărilor, notelor informative a statisticii și cazuisticii de domeniu a instituțiilor vizate;
- Identificarea deficiențelor și necesităților de natură materială, procesuală și instituțională a interacțiunii reprezentanților organelor de urmărire penală la etapa reținerii și impactul acestei interacțiuni asupra drepturilor persoanelor reținute;
- Elaborarea proiectului studiului de evaluare a necesităților privind interacțiunea dintre ofițerii de urmărire penală și procurori, precum și impactul acestei interacțiuni asupra drepturilor omului la etapa reținerii și a foii de parcurs;
- Elaborarea unei foi de parcurs și a propunerilor concrete pentru îmbunătățirea situației drepturilor persoanelor reținute, rezultată din interacțiunea profesională dintre ofițeri de urmărire penală și procurori. Acestea se vor referi la modificări legislative concrete și la mecanisme de ordin instituțional. Participarea și prezentarea concluziilor și recomandărilor în cadrul conferinței naționale de lansare a studiului de evaluare și a altor inițiative sinergice de domeniu, organizate de FSM în cadrul proiectului sus-menționat.

Etapele de implementare

Implementarea acestei activități a proiectului va parcurge următoarele etape:

- Sub egida SFM, IGP/MAI și PG, organizarea unei ședințe inițiale pentru distribuirea responsabilităților în procesul de elaborare a studiului de evaluare;
- Coordonarea cu instituțiile relevante a metodologiei de elaborare studiului;
- Elaborarea și prezentarea unui plan de lucru fezabil care va cuprinde responsabilitățile și angajamentele fiecărui expert, perioadele de timp alocate activităților și livrarea rezultatelor scontate.

Perioada de implementare: iulie – noiembrie 2019

- Cercetarea cadrului legislativ, normativ și instituțional existent de domeniu;
- Elaborarea proiectului studiului de evaluare și a foii de parcurs;
- Încorporarea propunerilor și recomandărilor asupra proiectului parvenite de la instituțiile relevante;
- Participarea și prezentarea concluziilor și recomandărilor în cadrul conferinței naționale de lansare a studiului de evaluare.

Calificare și experiență necesară

Candidații selectați trebuie să posede:

- Studii universitare în domeniul dreptului. Studiile post-universitare și titlu științific în domeniul dreptului penal și procesual penal, sau a protecției internaționale a drepturilor omului cu specializare pe dreptul la un proces echitabil, dreptul la libertate - vor constitui un avantaj;

- Minimum 5 ani de experiență profesională;
- Experiență vastă în domeniul analizei actelor procedurale cu caracter penal din perspectiva rigorilor Convenției Europene a Drepturilor Omului și a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului;
- Experiență de elaborare a materialelor analitice în domeniul juridic, publicații (vor fi prezentate lucrări și/sau articole publicate)

Candidații selectați trebuie să demonstreze:

- Abilități analitice solide;
- Capacitate de expunere și scriere coerentă, structurată și accesibilă;
- Flexibilitate în relațiile cu reprezentanții Fundației Soros-Moldova, alți experți/consultanți identificați în cadrul proiectului.

Remunerare

Expert (contract prestări servicii) - 31,853,06 MDL (Suma bruta)

Evaluarea performanțelor

Performanțele expertului vor fi apreciate în baza următorilor indicatori:

- Calitatea activităților întreprinse;
- Coerența analizelor și soluțiilor propuse;
- Complexitatea documentelor produse;
- Respectarea termenelor-limită de implementare și raportare;
- Volumul informației analizate/prelucrate.

Persoanele interesate sunt invitate să depună dosarul complet care va conține:

Oferta tehnică:

- CV-ul cu specificarea domeniului/domeniilor de expertiză;
- Scrisoarea de intenție din care se poate deduce înțelegerea practică a deficiențelor și complexității relației profesionale dintre OUP și Procuror. (max. 1500 de cuvinte);
- Un concept al metodologiei de lucru și cuprinsul tentativ al Studiului pentru realizarea termenilor de referință, inclusiv o versiune preliminară a planului de activități;
- Lista lucrărilor de cercetare/articolelor și/sau a proiectelor de acte normative sau legislative elaborate.

Termen-limită de prezentare a ofertelor: 15 iulie 2019, ora 13:00.

Oferta completă poate fi expediată la adresa de e-mail mburduja@soros.md cu mențiunea *Expert național, evaluare de necesități*.

Evaluare

Vor fi evaluate doar ofertele complete. Despre rezultatele concursului, va fi anunțat doar candidatul selectat.

Criterii de evaluare a ofertelor tehnice:

- Experiența demonstrată, în baza calificărilor expuse mai sus (30 puncte);
- Motivarea de a participa în acest proiect (20 puncte);
- Descrierea clară a metodologiei de lucru (30 puncte);
- Planul de activități este realist și se încadrează în parametri temporali solicitați (20 de puncte).

Pentru detalii, Vă rugăm să luați legătura cu Victor Munteanu, Director al Departamentului Justiție și Drepturile Omului (vmunteanu@soros.md) sau Mihaela Burduja, coordonatoare de program mburduja@soros.md ; tel: (+373 22) 270031; fax: (+373 22) 270507.